

A ROCHA
NEDERLAND

Jaarverslag
2025

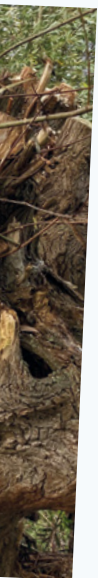

Inhoudsopgave

- 4 Voorwoord
- 5 Wij bedanken
- 6 A Rocha Nederland
- 8 Strategie lokale groepen
- 9 Resultaat in cijfers
- 10 Jaarthema Bodem
- 12 Natuurbehoud
- 20 Geloof en schepping
- 22 Samenwerking en evenementen
- 24 Duurzaam leven en Climate Stewards Nederland
- 26 Communicatie
- 27 Team
- 28 Financieel jaaroverzicht
- 31 Colofon

Voorwoord

2025 was een mooi jaar voor A Rocha Nederland. Een jaar waarin we verder groeiden, nieuwe mensen mochten verwelkomen en samen veel werk verzetten voor biodiversiteit.

Met het jaarthema Bodem doken we letterlijk en figuurlijk in wat vaak onzichtbaar blijft: de grond onder onze voeten. Een gezonde bodem vormt voor veel leven de basis. Denk aan biodiversiteit, voedselproductie en de veerkracht van de natuur. Door het hele land zagen we hoe betrokken vrijwilligers in onze lokale groepen zich inzetten voor herstel en bescherming van natuur dichtbij huis. Tijdens natuurwerkdagen, excursies en hagenpreken werd zichtbaar wat er mogelijk is wanneer mensen samen verantwoordelijkheid nemen voor Gods schepping.

Op steeds meer plekken zijn we als A Rocha lokaal actief. We kregen onder andere nieuwe lokale groepen in Voorthuizen en Apeldoorn. Ook zagen we het resultaat van het beschermingswerk van andere lokale groepen. Van de bescherming van zwarte sterns in Zwolle en het herstel van Schor Alteklein in Zeeland tot de inzet voor het behoud van de Dwelfsloot in Utrecht. Het zijn stuk voor stuk voorbeelden van hoe lokale betrokkenheid een verschil kan maken voor biodiversiteit.

Ik kijk daarom ook dankbaar terug op het afgelopen jaar. Dankbaar voor de inzet van honderden vrijwilligers, voor de steun van donateurs en kerken, voor alle partners met wie we samenwerken en natuurlijk ons team bij A Rocha Nederland. Samen laten we zien dat zorg voor de natuur iets is van ons hoofd, hart en handen.

In dit jaarverslag lees je wat er in 2025 is gebeurd, wat we hebben bereikt en waar we van hebben geleerd. Ik nodig je van harte uit om mee te kijken, mee te vieren maar vooral zelf ook je handen uit je mouwen te blijven steken

Annemarthe Westerbeek
Directeur

Wij bedanken

Wij bedanken onze vrijwilligers, donateurs, partners, vrienden en onze Schepper die dit alles mogelijk heeft gemaakt. Ook A Rocha Internationaal, coördinatoren van de lokale groepen, en iedereen die meebidt voor de schepping, dank voor jullie support!

De inzet van vrijwilligers via de lokale groepen is **onmisbaar**

Dankzij hen hebben we in het afgelopen jaar kunnen werken aan het behoud en het herstel van de biodiversiteit. In 2025 hebben we hier weer mooie stappen in kunnen zetten. Je leest hierover in dit jaarverslag.

Ons werk is afhankelijk van giften van donateurs die A Rocha maandelijks, jaarlijks of eenmalig ondersteunen met een gift. Daarnaast ontvangen we giften van kerken die voor ons werk collecteren en werken we samen met fondsen aan speciale projecten. Met de donaties, giften, erfenissen en legaten van particulieren kunnen we de projecten die bijdragen aan een betere wereld voortzetten.

Dank voor
jullie support!

A Rocha Nederland

A Rocha is een beweging van christenen die zich inzetten voor natuurbehoud en duurzaam leven, zowel in Nederland als in twintig andere landen. Onze naam komt uit Zuid-Portugal, de plek waar A Rocha in 1983 begon. A Rocha betekent 'de rots'.

Onze diepste motivatie is de Schepper zelf. Via onze lokale groepen leveren we handen voor werk in de natuur. Daar betrekken we zo veel mogelijk mensen bij, zodat ze geïnspireerd raken en zorgzaam omgaan met Gods aarde. Al doende willen we mensen enthousiast maken. Iedereen is welkom om mee te genieten, ontdekken, zorgen en beschermen.

Mensen meenemen in de verwondering over Gods prachtige schepping, dat is wat A Rocha wil. A Rocha biedt handelingsperspectief aan mensen die zich zorgen maken over de gevolgen van klimaatverandering en verlies van biodiversiteit. Dit doen we bijvoorbeeld door in kerken gesprekken te organiseren over de zorg voor de schepping en mensen inspiratie en materialen aan te bieden om in hun eigen omgeving die zorg voor de schepping in praktijk te brengen. We brengen mensen bij elkaar, om elkaar in een sfeer van aandacht en verbondenheid te inspireren.

*Climate Stewards is ons
klimaatprogramma.
Met dit programma werken
we, naast bewustwording
over de klimaatcrisis, aan
een duurzame levensstijl.*

Onze missie

Gods roeping om voor de schepping te zorgen, in praktijk brengen; en anderen toerusten om dat ook te doen.

Onze visie

Een wereld waar de natuur gedijt, omdat de mensen rechtvaardig en duurzaam leven.

Onze kernwaarden

5 C's die in alle landen waar we werken tot de kern van ons werk behoren.

Christian: de grondslag van alles wat we doen, is ons Bijbelse geloof in de levende God, die de wereld maakte en liefheeft, en de zorg over zijn schepping aan de mensen heeft toevertrouwd.

Conservation: we doen onderzoek met het oog op bescherming en herstel van de natuur. Daarnaast vinden we natuureducatie – voor jong en oud – van groot belang.

Community: we willen vanuit onze toewijding aan God en aan de hele schepping goede relaties opbouwen met elkaar en met de mensen in onze leefomgeving.

Cultural Diversity: we gaan, lokaal en wereldwijd, uit van de inzichten en vaardigheden van verschillende culturen.

Collaboration: we werken samen met tal van andere organisaties en individuen met wie we de zorg voor een duurzame wereld delen.

Het strategietraject dat we in 2024 hebben doorlopen heeft in 2025 meer handen en voeten gekregen. Onze focus ligt op (meer) lokale aanwezigheid en we ondersteunen lokale groepen in het vertellen van hun verhaal.

In 2025 zijn er twee nieuwe groepen bij gekomen: A Rocha Voorthuizen en A Rocha Apeldoorn. Samen met Bert Roor, onze opbouwmedewerker, ondersteunt William de Jong de vorming van een nieuwe groep. Een intensief traject waarbij goed wordt nagedacht over de natuurherstelwerkzaamheden van de groep, maar ook organisatorische aspecten een rol hebben.

De groei wordt opgemerkt door het Reformatorisch Dagblad, die met een groot artikel aandacht besteedt aan onze groei.

REFORMATORISCH DAGBLAD/MAANDAG 10 FEBRUARI 2025

Binnenland 7

Het maaien van hooiland met afvoer van het maaisel biedt kans aan wilde bloemen. David Beelders was de fotografiering. © en Willy Heugens

INTERVIEW ANNEMARIE WESTERBEEK OVER GROEIENDE BELANGSTELLING VOOR NATUURVERENIGING

Nieuwe loten voor A Rocha

• Kees van Reenen

A Rocha Nederland maakt momenteel een snelle groei door. De christelijke natuurorganisatie heeft momenteel 21 plaatselijke afdelingen, waarvan twee in oprichting, en andere zijn onderweg. Vanwaar deze toegenomen belangstelling?

In 2003 werd de Nederlandse tak opgericht van het in Portugal begonnen netwerk van natuur en milieugevoeligen. In Frankrijk wordt ook ecologisch onderzoek gedaan in Nederland ligt de nadruk op handen uit de mouwen steunen. Zelfs Annemarie Westerbeek, sinds drie jaar directrice van A Rocha Nederland, toe.

In Noord-Brabant zijn handen in de bescherming van oerwoud een belangrijk speerpunt; de Bredaanse tak richt zich op adviesgeving en natuurontwikkeling. "Over bruisende onderdelen werken we samen met kerken", vertelt Westerbeek. "De nadruk bij de plaatselijke afdelingen ligt op praktisch werk: concreet zorgen voor de schepping." Zo roept een groep vrijwilligers op zaterdagochtend veldwerkjes om een hooiland in

stand te houden. Anderen maaien een hooiland voor wilde bloemen. Overstromingen De belangstelling ervoor neemt toe, constateert de A Rocha-voorzitter. "Sinds de meer wordt zichtbaar dat de schepping uit balans is, draagt overstromingen komen steeds vaker voor. Mensen beginnen zich te realiseren dat ze daarin zelf een schuld hebben, en verbinden er maar een bijdrage te leveren aan bescherming van biodiversiteit en de medemens. De motivatie om bezig te gaan met thema's als duurzaamheid en gerechtigheid wordt sterker. Een ontwikkeling verklaart volgens Westerbeek de groei van het aantal plaatselijke werkgroepen, inmiddels verspreid over negen provincies. "Van 18 begon in deze rol waren er vijftien of zestien groepen, vooral in de laatste anderhalf

jaar zien we een stroomversnelling. Vooral in Breda en het Hogeland gestart, Apeldoorn en Voorthuizen zijn in oprichting en er ligt een vraag vanuit Maastricht, Hartem, Hoogeveen en Maastricht. Zeker die laatste zou tot zijn de eerste in Limburg. We zijn goed vertegenwoordigd in de bibelbelt, maar het liefst hebben we afdelingen in elke provincie."

Hoe komt zo'n nieuwe afdeling tot stand? "Vaak is er iemand met hart voor de natuur al lang aan het nadenken over hoe hij of zij er in eigen woongebied iets mee kan doen. Als zo iemand met ons in contact komt en plaatsgroepen weet te betrekken kan het snel gaan. Als regel hebben we dat een nieuwe werkgroep moet minstens drie mensen meer begripen."

NatuurGetrouw

A Rocha werkt vooral samen met protestante kerken, maar er is volgens Westerbeek ook samenwerking met rooms katholicen. "Een lokale groep van A Rocha kan een werkdag met een kerkeleerling zijn."

Bovendien protestante kerk zijn echte ondervervangingsdoel. Dit was een belangrijke reden voor lokale reformatorische christenen om de vereniging NatuurGetrouw op te richten.

Westerbeek was zelf aanwezig bij de startbijeenkomst van NatuurGetrouw. "Ik vind dit een positieve ontwikkeling. We vinden deze ideeën belangrijk, alleen is er verschil in talvrijheid waardoor NatuurGetrouw beter aansluit bij behoudende kerken. Omlaag werd deze organisatie gevraagd om een spreidingsrol te spelen, maar omdat wij daar al een paar jaren mee bezig waren uiteindelijk bij ons terecht. We hebben nog geen gezamenlijke projecten, maar we weten elkaar te vinden."

Annemarie Westerbeek, hoofd A Rocha Nederland

Bereik de Veluwe, begin in Voorthuizen

Op 15 februari organiseert A Rocha een informatieochtend over de start van een nieuwe afdeling in Voorthuizen. Initiator Bert Roor, in 2010 al de oprichter van een van de oudste plaatselijke afdelingen: A Rocha Heerwijk. De organisatie heeft een OIE-dossier opgesteld voor de Veluwe.

"Er liggen veel kansen in het grote midden van Nederland. Wij hopen dat er in de Gelderse Vallei en op de Veluwe meer groepen starten."

Daar hij hiervoor begint in Voorthuizen heeft een logische reden: daar is de Near East Ministry (NEM) gevestigd, en op het NEM-terrein, waar ook de informatieochtend zal worden gehouden, had A Rocha Nederland al langer "inspiratieland".

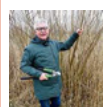
De NEM is een zendingorganisatie, maar zending en activering kunnen op elkaar aan, meent Roor, die zelf ministeriaal contact heeft met de NEM. "Zo is A Rocha Nederland al langer "inspiratieland".

De NEM is een zendingorganisatie, maar zending en activering kunnen op elkaar aan, meent Roor, die zelf ministeriaal contact heeft met de NEM. "Zo is A Rocha Nederland al langer "inspiratieland".

Tot nu toe konden aspirant-natuurbeheerders terecht bij terreinbeheerders en organisaties en bij het NEM. Het nieuwe initiatief kan daarop een aanvulling zijn, denkt Roor. "Vrijwilligers zijn altijd nodig. Bovendien kunnen wij in samenwerking met het NEM contact leggen met kerken, bijvoorbeeld op gemeentelijke avonden of catechisaties."

Daarbij wil hij ook het gesprek aangaan met reformatorische kerken in Breda en omgeving. "Daar is wat terugkoppeling uit angerezen, maar bezig zijn met de ecologische dingen moet juist samenhangen met zorg voor wat er leeft op het terrein."

Hij richt een vrouw uit Zwanen. "Ik zorg voor dit landgoed, want ik ben betrokken, wil ik antwoorden kunnen geven op de vraag wat is er mee te maken."

Bert Roor, David Bert Roor

Visie lokale groepen

In 2030 heeft A Rocha in heel Nederland een dynamisch netwerk van lokale groepen en natuurplekken gecreëerd. Hiermee willen we christenen inspireren en stimuleren om vanuit hun christelijk geloof zorg te dragen voor de schepping.

- We komen hiervoor samen in de natuurlijke omgeving en verbinden ons aan een stukje van de schepping waar we zorg voor dragen, door onder andere aan natuurbeheer te doen. Dit kan zowel rond de kerk in de wijk, als in natuurgebieden.
- We bieden natuureducatie en -beleving aan die voortkomt uit een christelijke inspiratie.
- We zoeken voortdurend naar samenwerking met anderen in onze gemeenschap, zodat we zoveel mogelijk mensen kunnen inspireren met onze boodschap.

Resultaat in cijfers

127

natuurwerkdagen

3000+

*Deelnemers aan
onze activiteiten*

21

lokale groepen

3

*festivals waar
we aanwezig waren*

39

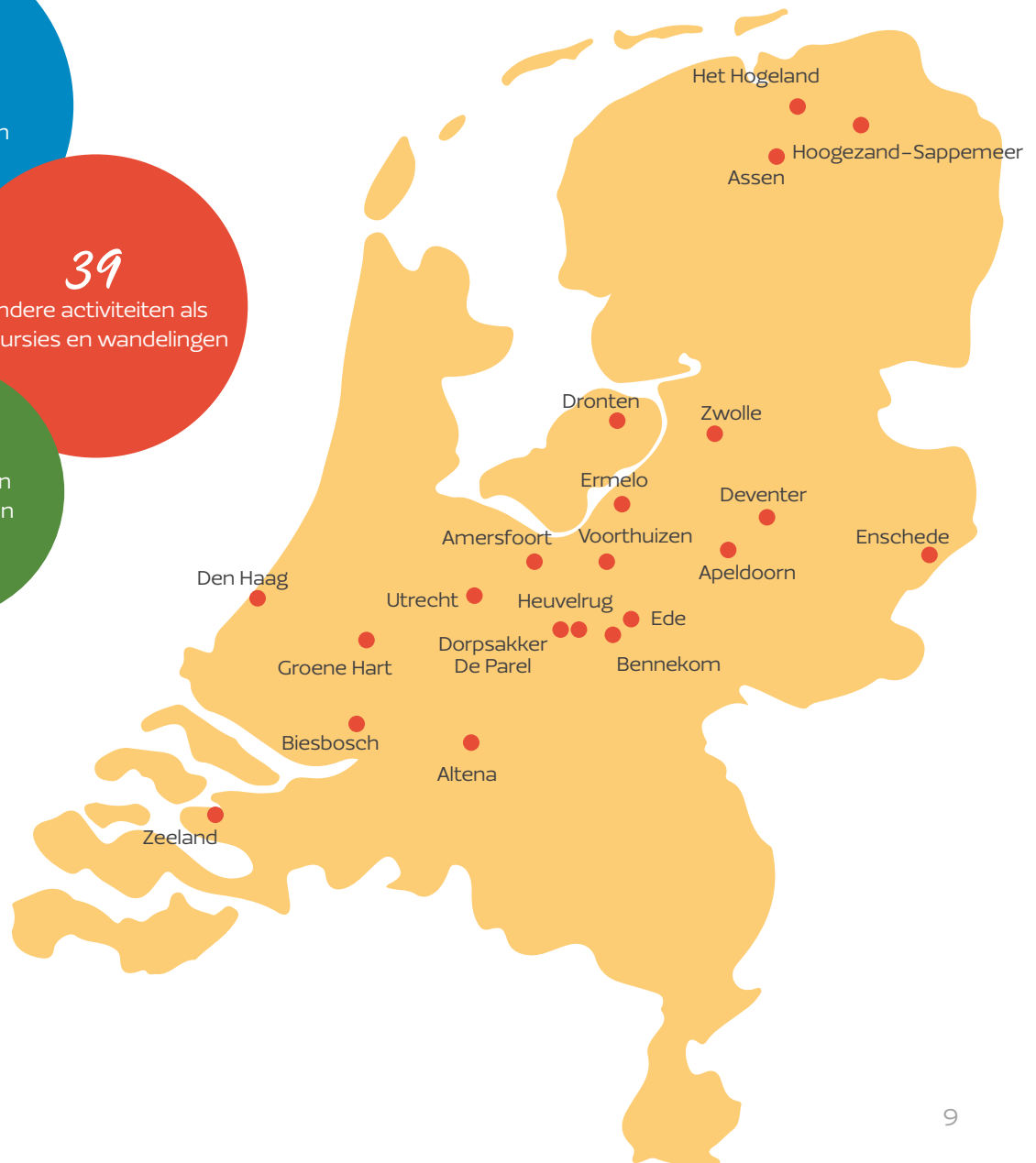
*andere activiteiten als
excursies en wandelingen*

10

*Wilderniskerken
en hagenpreken*

1

*lokaal project:
Dorpsakker
De Parel*

Jaarthema: Bodem

In 2025 werkten we voor het eerst met een jaarthema. Een jaarthema geeft richting aan onze communicatie via onze nieuwsbrieven, magazines en blogs, maar ook aan ons natuurwerk. Dit jaar stond in het teken 'Bodem': de basis onder onze samenleving, een onmisbare bondgenoot voor de teelt van onze gewassen, een belangrijke buffer voor de opslag van CO2 en het onderkomen van een duizelingwekkende hoeveelheid organismen: het bodemvoedselweb.

Webpagina

We maakten een webpagina (arocha.nl/nl/jaarthema-bodem) waarop je van alles kan ontdekken over het jaarthema: informatie over het onderzoeksproject 'Grond' van de PThU, leuke en leerzame opdrachten voor kinderen, de film *Onder het maaiveld*, en nog veel meer.

Magazine

Ook het [zomer-](#) en [wintermagazine](#) van A Rocha stond vol artikelen waarin we dieper ingingen op het jaarthema. Het magazine heeft een nieuwe titel gekregen: *Aardewerk*.

Blogs

Wat kan de bodem ons leren? En hoe kunnen wij er op een duurzame manier mee omgaan? Op arocha.nl/nl/category/blog publiceerden we blogs waarin verschillende mensen iets deelden over dit veelzijdige thema. Zo lieten Anita Bos en Dorine Heij zien hoe mollen bijdragen aan hun VoedselBos, vertelde Petra Crofton hoe je met een oude sok de gezondheid van je eigen stukje grond kan testen en deelde Janneke Roor-Karssen recepten voor een aardse kerstdiner.

Bodemdierendag in Amersfoort

Elk jaar rond Dierendag gaan honderden mensen op bodemdierensafari; in hun eigen tuin, het park om de hoek, op het schoolplein of zelfs op het balkon. Dit jaar organiseerde A Rocha Amersfoort samen met Kees de Heer een bodemdierensafari in het Schothorsterbos.

*Film *Onder het maaiveld* in Bennekom*

Er zitten meer levende wezens in één theelepel gezonde grond dan er mensen op aarde zijn. Maar hoe leren we verstandiger omgaan met onze bodem? A Rocha Bennekom keek de film *Onder Het Maaiveld*, van de makers van *De Nieuwe Wildernis*. Deze film laat zien wat er in het groot moet gebeuren door te focussen op de wereld om ons heen en de fascinerende wereld direct onder onze voeten.

A Rocha Natuurweken

Inspiratieweekend

In het weekend van 24 en 25 mei vond ons Inspiratieweekend plaats, traditiegetrouw op het terrein van Near Eastern Ministry te Voorthuizen. Ook al viel er geregeld een buitje – en dat werd tijd ook – was het weer een weekend met veel gezelligheid, verdieping en mooie gesprekken.

Het weekend werd zaterdagochtend afgetrapt met een lezing van Liesje Mommer, hoogleraar ondergrondse ecologie. Met haar doken we in de intrigerende en complexe wereld van de bodembiodiversiteit. 's Middags hadden we verschillende workshops.

Nadat de kookploeg ons van heerlijk eten had voorzien, volgde het avondprogramma met de film *Onder het maaiveld*. Na zonsondergang ging onze blik omhoog tijdens de vleermuizenexcursie op en rond het terrein van de NEM.

Tijdens de viering op zondagochtend stonden we stil bij de pijn over het verlies van vele soorten uit Gods schepping. Daarna zijn we in groepjes uiteengegaan om een verwonderwandeling te maken, met het thema 'Voel de aarde'. We gebruikten onze tastzintuigen buiten in de natuur om daar meer van God te leren en te ontdekken. We sloten het weekend af met een heerlijke lunch én zon!

Zomer natuurweek

Dit jaar hielp een groep van zo'n dertig vrijwilligers mee tijdens de A Rocha Natuurweek – een week vol kamperen en werken in de natuur. De vrijwilligers bestonden uit singles, gezinnen met kinderen en stellen zonder kinderen. Deelnemers namen grond mee van hun favoriete plek en deelden verhalen over hun verbondenheid daarmee. Lees hierover op <https://www.arocha.nl/nl/2025/12/03/grond-verbint/>

Op woensdag vond de 'open dag' plaats, waarop ook mensen van buiten het kamp konden aansluiten en meewerken. In 2025 hebben twee nieuwe stellen de organisatie opgepakt met veel enthousiasme.

Natuurbehoud

De lokale vrijwilligersgroepen van A Rocha Nederland adopteren natuurgebieden en dragen zorg voor natuurbeheer en inventarisaties van soorten in het gebied. Ook organiseren ze geregeld activiteiten gericht op verwondering, duurzaam leven en (natuur)educatie. De ene keer in het natuurgebied dat ze beheren en de andere keer midden in de stad. Er is altijd ruimte voor ontmoeting, gezelligheid en leren over de natuur. De groepen werken samen met onder andere Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, regionale landschappen, private landgoederen, lokale kerken of burgerlijke gemeenten.

Hieronder geeft een aantal lokale groepen een inkijkje in het werk en de activiteiten van het afgelopen jaar.

Succesvol broedseizoen zwarte sterns in de Schellerwade

In april 2025 zijn onze enthousiaste vrijwilligers van A Rocha Zwolle in de Schellerwade aan de slag gegaan met het plaatsen van nestvlotjes voor de zwarte stern (*Chlidonias niger*).

Zwarte sterns broeden graag op de drijvende waterplant krabbenscheer, maar die soort is de afgelopen jaren drastisch afgenomen. En dat brengt de zwarte stern in het nauw. Intensief beschermingswerk, waaronder het uitleggen van kunstmatige nestvlotjes, biedt uitkomst voor deze prachtige vogels. Toch is het altijd weer een verrassing in hoeverre de nestvlotjes tot broedsucces leiden. Remco Visser en Peter Jan de Vries hebben de tellingen gedaan. Er zijn 20 nestvlotjes geplaatst. Op 13 daarvan is succesvol gebroed. Er zijn 24 kuikens waargenomen, waarvan er waarschijnlijk 17 zijn uitgevlogen. Een mooi resultaat in vergelijking met de voorgaande jaren, waarin er minder broedsucces was.

Beeld: Peter Jan de Vries

Bodemkunstenaars op de Bennekomse heide

Wanneer je op het heitje bij Bennekom wandelt, zie je al snel diverse koepelnesten van mieren. Wat blijkt: op een kleine strook van zevenhonderd meter leven wel dertig soorten mieren.

De behaarde bosmier, de kale bosmier en de zwartrugbosmier zijn enkele van de soorten die er leven. Een van de bijzondere soorten die het heitje (officieel: de Bennekomse heide) herbergt, is de gewone satermier. Dit is de zuidelijkste plek waar deze mier voorkomt, en in een hoge dichtheid. Sinds 2020 spreken we op de Bennekomse heide over een 'Mierenreservaat' en wordt er onder deskundige begeleiding van onder anderen Jinze Noordijk (projectleider bodemfauna bij Eis-Nederland) het beheer uitgevoerd. 'Ga tot de mieren en wordt wijs', is hier soms letterlijk het geval. Een leerzaam traject voor ons allemaal.

Het gebied was al in beeld bij de werkgroep van A Rocha Bennekom, en na de 'ontdekking' van de vele soorten mieren vroeg de gemeente Ede de werkgroep om het onderhoud van het mierenreservaat ter hand te nemen. Inmiddels organiseert A Rocha Bennekom elke winter onderhoudsmiddagen en probeert ze aandacht te generen voor het belang van het mierenreservaat. Het heitje heeft namelijk hoognodig onderhoud nodig. Het is flink dichtgegroeid met dennen en berken, en ook de opslag van struiken moet worden aangepakt.

Het heitje is in meerdere opzichten een hotspot voor biodiversiteit. Met een goede inrichting van het gebied en het wegwerken van achterstallig onderhoud, kunnen de mieren beter beschermd worden. Daar zetten de vrijwilligers van A Rocha Bennekom, samen met vrijwilligers van andere organisaties, zich graag voor in.

Siep van de Dijk (links), vrijwilliger van A Rocha Bennekom, en Jinze Noordijk (rechts), zijn regelmatig werkzaam in het mierenreservaat in Bennekom.

koepelnest

gewone satermier

Schor Alteklein is een natuurgebied bij het Schelde-Rijnkanaal in Tholen. Ook dit jaar zijn de planten, vlinders, vogels, amfibieën, zoogdieren en paddenstoelen op dit bijzondere stukje natuur gemonitord. Door deze langdurige monitoring ontstaat een goed beeld van de ontwikkelingen in de biodiversiteit. Wat begon als een verwaarloosd en verruigd buitendijks gebied is nu een natuurparel vol biodiversiteit, met onder andere vier soorten orchideeën.

Langdurige monitoring – Schor Alteklein, Zeeland

Sikkelkoraalzwam

– *Clavulinopsis corniculata*

Wijnand Lammers is vanaf het begin betrokken bij het herstel van Schor Alteklein en speelt een belangrijke rol in het beheer en de monitoring van dit bijzondere gebied.

In 2019 is onder zijn leiding aan de zuidkant van het schor een stuk grond met vooral duinriet middels maaibeheer omgevormd tot bloemrijk hooiland – het Vonkveld, ter nagedachtenis aan Martine Vonk. In het Vonkveld is een biotoop gecreëerd voor de rugstreep-pad. Die is nog niet gezien, maar de aanleg en het beheer van het Vonkveld hebben wel geleid tot de komst van soorten als de kleine watersalamander en het fraai duizendguldenkruid. Het aantal plantensoorten is in zes jaar tijd gestegen van 25 naar 107 soorten. Heel opvallend is ook de grote toename van zeldzame graslandpaddenstoelen, zoals de puntmutswasplaat en de sikkelkoraalzwam.

Puntmutswasplaat

– *Hygrocybe acutoconica*

Deze graslandpaddenstoelen zijn erg gevoelig voor vermessing en door de stikstofproblematiek ernstig in aantal achteruitgegaan. Extra bijzonder is dat ze ondanks de eerdere verruiging van het gebied zo snel weer hun plek hebben ingenomen. Verschralen, het proces waarbij de bodem voedselarm wordt gemaakt door maaisel af te voeren, is hierin cruciaal. Door maatwerk in het beheer en de enthousiaste inzet van vrijwilligers krijgen deze bedreigde soorten weer een kans. Zo is het Vonkveld een toonbeeld van hoop en herstel.

Beeld: Chiel Jacobusse

A Rocha Utrecht is sinds 2022 beheerder van natuurgebied 'Dwelfsloot'. Hier is een nat hooiland hersteld, wat heeft geleid tot een toename in de biodiversiteit van planten en insecten. Deze positieve ontwikkeling laat zien hoe waardevol natuurherstel kan zijn voor soortenrijkdom. In het gebied groeien nu zeldzame plantengemeenschappen, met soorten als Echte koekoeksbloem, Rietorchis en Grote ratelaar — flora die elders in de regio nauwelijks meer te vinden is.

Tegelijkertijd wordt het gebied bedreigd door geplande infrastructurele projecten, die een risico vormen voor het voortbestaan van deze natuur.

Daarom is er ook dit jaar, naast het ecologisch beheer en natuurherstel, extra aandacht besteed aan het beschermen van het gebied op politiek niveau. In de huidige rapporten ontbreekt een zorgvuldig milieuonderzoek naar de thema's Natuur & Ecologie en Archeologie & Cultuurhistorie.

Daarom is er een petitie gestart in samenwerking met Samen Duurzaam Nieuwegein, IVN Nieuwegein IJsselstein en Historische Vereniging Nieuwegein. Op 13 november werden 428 handtekeningen overhandigd aan de gemeenteraad van Nieuwegein om aandacht te vragen voor de kwetsbaarheid van Dwelfsloot. We hopen dat een groeiend aantal steunbetuigingen de druk op de gemeente vergroot om zorgvuldig onderzoek te laten uitvoeren en deze natuurparel behouden blijft.

Beeld: Sjon Heijenga

Bescherming weidevogels / Amersfoort

De lokale werkgroep in Amersfoort werkt mee aan een natuurbeschermingsproject ter bescherming van weidevogels, zoals de grutto. Deze vogelsoort staat onder druk door intensieve landbouw, verlies van geschikt leefgebied en predatie. Mede dankzij de inzet van A Rocha Amersfoort wordt het leefgebied voor weidevogels verbeterd, met als doel het behouden en versterken van hun populaties in de regio.

Verwijdering invasieve plantensoorten – Ede, Bennekom, Den Haag, Dronten, Biesbosch

Verspreid over het land zijn meerdere werkgroepen actief met het verwijderen van invasieve plantensoorten. Deze soorten, zoals Amerikaanse vogelkers (*Prunus serotina*), Amerikaanse eik (*Quercus rubra*), reuzenberenklauw (*Heracleum mantegazzianum*), sneeuwbes (*Symphoricarpos albus*) waterteunisbloem (*Ludwigia grandiflora*) vormen een bedreiging voor de inheemse biodiversiteit. Ze verspreiden zich snel, verdringen oorspronkelijke planten en verstoren ecosystemen. Door deze soorten gericht te verwijderen wordt ruimte gecreëerd voor oorspronkelijke flora en fauna. De inzet van vrijwilligers speelt hierin een belangrijke rol. Bijvoorbeeld in de Biesbosch, waar de lokale A Rocha-groep eropuit trok om de waterteunisbloem te lijf te gaan.

Waterteunisbloem verwijderen | Biesbosch

Dit is een ingekorte en licht aangepaste tekst van <https://www.arocha.nl/nl/2025/10/28/handen-in-de-klei-hart-bij-de-schepping/>, geschreven door Henk-Jos van Leeuwen.

We begonnen aan de westkant van de Van Elzelingenweg, in de Dordtse Biesbosch. Daar trokken we, plant voor plant, de teunisbloemen uit de grond met zoveel mogelijk wortel erbij. De uitgetrokken planten gingen in emmers, die we laadden in een aluminium platbodembootje. Vandaar brachten we het materiaal naar een grote big bag op de aanhanger van Staatsbosbeheer, waar het als restafval werd afgevoerd. In één ochtend haalden we ongeveer 200 m² aan planten weg uit kleinere plukken en uit een groter vlak aan de noordzijde.

Wat we doen lijkt misschien klein: een paar mensen, een hoop modder, een paar honderd meter oever. Toch voelt het als iets groots. Het is, zoals iemand die ochtend zei, een daad van verzet en van aanbidding tegelijk. Verzet tegen de achteloosheid waarmee de aarde lijdt, en aanbidding omdat we juist door dit werk eer brengen aan de Schepper.

Helemaal alles weghalen lijkt soms onmogelijk. De teunisbloem groeit snel, wortelt diep en verspreidt zich via water en stengels. Maar hoop begint niet met zekerheid over het resultaat. Hoop begint met daden met het geloof dat zelfs kleine gebaren betekenis hebben in Gods grotere verhaal. Zoals Dave Bookless van A Rocha International het zegt: 'Caring for creation is not about saving the planet on our own, it's about joining God in what He is already doing.' En dat is precies wat we doen: ons voegen in Gods werk van herstel, met laarzen aan en handen in de klei.

Nieuwe lokale groep: Voorthuizen

A Rocha Voorthuizen is als nieuwe werkgroep in 2025 enthousiast van start gegaan om de biodiversiteit in en rond Voorthuizen te bevorderen. Ze richten zich in eerste instantie op Landgoed Groot Dennenlust van Near-Eastern Ministry (NEM) en Landgoed Gerven.

Op het terrein van de NEM zijn ze aan de slag met bosbeheer, het verbeteren van de bosvijver voor onder meer salamanders, en met het aanbrengen van nestkasten voor vogels (onder andere een uilenkast) en faunavoorzieningen voor onder andere vleermuizen, egels en insecten.

Op Landgoed Gerven dragen ze bij aan het onderhoud van het natte heidegebied en helpen mee met natuurherstel in en langs de beek.

Bioblitz Dronten

In 2025 organiseerde A Rocha Dronten een BioBlitz in het Wisentbos. Een BioBlitz is een natuurinventarisatie waarbij wordt geprobeerd om binnen een afgebakend gebied en een bepaalde periode zoveel mogelijk soorten in kaart te brengen. Voor deze BioBlitz werd gedurende een heel jaar onderzoek gedaan in het Wisentbos, het natuurgebied waar A Rocha Dronten ook haar reguliere natuurwerkdagen organiseert.

Via het platform van Waarneming.nl werd een speciale BioBlitz ingesteld. Alle waarnemingen die binnen het aangewezen gebied werden ingevoerd, werden automatisch opgenomen in het overzicht van de actie.

De resultaten waren indrukwekkend. In totaal werden 3.046 waarnemingen geregistreerd door 136 waarnemers, goed voor maar liefst 707 verschillende soorten. Vooral planten (158 soorten), nachtvlinders en microvlinders (107 soorten), paddenstoelen (85 soorten) en vogels (80 soorten) waren goed vertegenwoordigd.

Onder de waargenomen soorten bevonden zich ook enkele bijzondere vondsten die door experts zijn bevestigd, waaronder de korstmossen Hazelaarspoelkorst (*Leptorhaphis maggiana*) en Kalkspikkel (*Dichoporis taylorii*), evenals de slijmzwam Samengedrukt kalkkopje (*Physarum compressum*). Daarnaast werden enkele zeldzame soorten gemeld waarvoor onvoldoende bewijsmateriaal beschikbaar was om de waarneming te bevestigen, zoals de Grijszwarte wouw (*Elanus caeruleus*) en de Europese otter (*Lutra lutra*).

Toch draaide deze BioBlitz niet in de eerste plaats om zeldzame soorten of hoge aantallen. Centraal stonden het plezier, de verwondering en het gezamenlijk ontdekken van de biodiversiteit van het Wisentbos. Het speelse en enigszins competitieve karakter van een BioBlitz stimuleert mensen om actief op zoek te gaan naar soorten, deze te herkennen en vast te leggen. Daarmee groeit niet alleen de kennis over het gebied, maar ook de betrokkenheid bij natuurbehoud.

Een mooie aanvulling op dit project was de organisatie van de landelijke A Rocha-groependag in en rond het Wisentbos. Tijdens een ochtendwandeling en een excursie naar waterdierpjes in de middag konden deelnemers samen nieuwe waarnemingen doen en zo bijdragen aan de BioBlitz. Tegelijkertijd bood de dag volop gelegenheid voor ontmoeting, uitwisseling van ervaringen en het leren van elkaar.

Heidebeheer | Enschede, Bennekom, Ede, Heuvelrug, Deventer, Assen

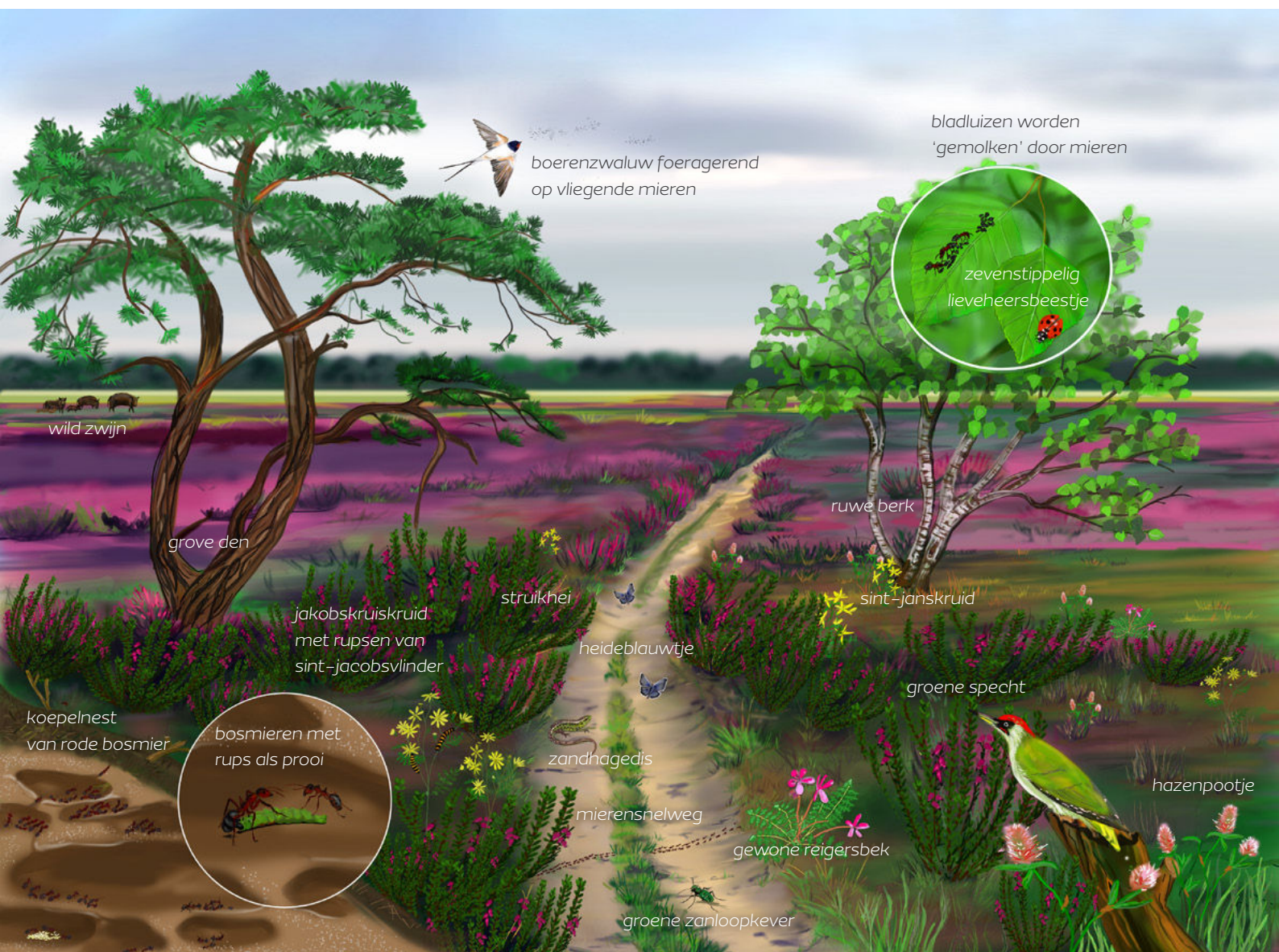
Op meerdere terreinen van onze lokale werkgroepen wordt actief gewerkt aan het behoud van heide. Dit gebeurt door de negatieve effecten van stikstof en de opkomst van invasieve soorten tegen te gaan. Stikstof zorgt namelijk voor verrijking van de bodem, wat nadelig is voor typische heidesoorten. Invasieve planten verdringen daarvoor inheemse flora. Door gericht beheer wordt geprobeerd de oorspronkelijke biodiversiteit te herstellen en te behouden.

A Rocha Assen is dit jaar aan de slag gegaan in Beekdal de Slokkert. Tijdens de ruilverkaveling is een rechte sloot gegraven die de landbouwgronden moeten ontzien van te veel water. Er vlak naast ligt de meanderende beek.

In dit beekdal liggen diverse poelen die door de jaren heen dichtgroeien met opslag. Deze hebben ze verwijderd zodat het weer een poel is met ruimte voor amfibieën en reptielen.

Daarnaast is het gebied een geschikt biotoop voor veel vogels, vlinders en (kleine) zoogdieren waaronder de bever.

Illustratie: Emmy Weide

Elk jaar doen we mee aan de Nationale Natuurwerkdag. Dit jaar waren we actief op maar liefst 15 locaties, samen met in totaal 253 enthousiaste vrijwilligers. Het weer werkte niet mee, daarom werd de werkdag op een paar plekken afgelast. Op de meeste plekken is, ondanks de regen, veel werk verzet in de natuur, van snoeien, poelen uitgaven en wilgen knotten tot het meebouwen aan een duurzame takkenril.

Nationale Natuurwerkdag

World Clean Up Day en Landelijke Schoonmaakdag

In 2025 namen vier van onze lokale werkgroepen deel aan de World Clean Up Day, deels in samenwerking met lokale kerken.

Ook in maart waren er vrijwilligers actief: toen deden twee lokale werkgroepen mee aan de Nederlandse Opschoondag. Dankzij deze gezamenlijke inzet is in verschillende gebieden zwerfafval opgeruimd en het bewustzijn rondom vervuiling vergroot.

cleanup Amersfoort

Geloof en schepping

Loofbos

De natuur in Nederland staat al lang onder druk. Intensief gebruik van onze leefomgeving zorgt voor grote afname van biodiversiteit. A Rocha Nederland wil hier verandering in brengen door het aanleggen van Het Loofbos, een nieuw natuurgebied met bos, ruige veldjes en waterpartijen. Dit project start klein en groeit stap voor stap: we 'maken' het met vele vrijwilligers, planten bomen aan, graven poelen en verwonderen ons over wat er spontaan groeit en bloeit.

Het Loofbos komt op een geschikte locatie in Nederland, minimaal één hectare groot, en kan later worden uitgebreid. Het doel is om CO₂ op te slaan (1 hectare bos legt jaarlijks 10.000 kg CO₂ vast) en een gezonde leefomgeving te creëren voor dieren en planten.

De natuur, met al haar diversiteit en complexiteit, laat Gods grootheid zien. Zo mag ook Het Loofbos tot lof en eer van God groeien. Tegelijk komen er natuurlijk veel loofbomen in dit bos, omdat de meeste inheemse boomsoorten loofbomen zijn. Met inheemse planten draagt Het Loofbos ook bij aan de biodiversiteit, zodat het een mooie plek wordt voor zoogdieren, vogels, insecten, paddenstoelen, en allerlei andere soorten.

Enthousiast geworden om mee te helpen planten? Of wil je ons meehelpen door te zoeken naar een stuk grond waarop het bos kan worden aangeplant? Heb je iets gevonden, meld het ons dan via loofbos@arocha.org. Wil je meehelpen door geld te doneren? Dankjewel!

verwonderplek

Op arocha.nl/verwonderplek vind je allerlei materialen die je helpen om je te verwonderen over Gods schepping, om te leren van en over de natuur, ervan te genieten en tot rust te komen.

Verwonderwandeling

Kies een van de vijf verwonderwandelingen, doe je oortjes in en zoek een rustige plek op. De verwonderwandelingen zijn gemaakt en ingesproken door Eelkje Mellema, al jaren betrokken bij het werk van A Rocha in Nederland en wereldwijd. Je kunt deze wandelingen alleen maken, of met een groep.

Ontdek de natuur: voorjaar en winter

'Ontdek de natuur' daagt je uit om elke dag iets nieuws over de natuur te leren. Over vogels, bloemen, bomen, insecten, zoogdieren... De voorjaarseditie heeft tien thema's met elk vijf opdrachten. De wintereditie is wat korter en geschreven voor de kerstvakantie, al kunnen veel opdrachten ook op een ander moment worden uitgevoerd. Beide edities zijn gratis te downloaden!

Nature journal

In de Nature journal neemt Jitske van Dieren je stap voor stap mee met leuke opdrachtjes om meer over de natuur te ontdekken. Juist door te tekenen ga je heel goed kijken en ontdek je steeds meer! Het gaat niet om het maken van mooie tekeningen, maar om het verwonderen over Gods schepping. Naast elke opdrachtpagina is ruimte om te journalen. Bestel dit boek voor €17,99 in onze webshop.

Leren in de kerk (Voelen en verwonderen)

Verwonder je in vier seizoenen over de natuur die God gemaakt heeft. Kijk naar bomen, vogels, bloemen en water. Ontdek wat erover in de Bijbel staat en beleef de natuur met je zintuigen! De serie Voelen en verwonderen, die we maakten in samenwerking met Leren in de kerk, bevat voor elk seizoen één bijeenkomst voor kinderwerk in de kerk.

Tijdens de bijeenkomsten staan verwondering over en genieten van de natuur centraal. Zo kunnen kinderen de schepping als een cadeau ervaren en zich van daaruit verantwoordelijk gaan voelen voor de natuur.

Verkrijgbaar via
onze webshop
arocha.nl/webshop

Zomergezinsboekje HGJB, IZB en GZB

Samen met de GZB, HGJB en IZB ontwikkelden we een gratis zomergezinsboekje. Hiermee kunnen gezinnen tijdens de vakantieperiode dagelijks stilstaan bij God en zijn mooie schepping. Zie www.zomergezinsboekje.nl.

VBW Wereldwonder-pakket

Samen met de HGJB stelden we het vakantiebijbelweekpakket 'Wereldwonder' samen. Dit programma helpt kinderen om God en zijn schepping te ontdekken.

Wildcards

Samen met Petra Crofton ontwikkelden we WildCards: een serie workshops speciaal voor jeugdgroepen en tienerkampen. In twaalf losstaande sessies reis je met je groep aan de hand van verschillende thema's door de Bijbel. WildCards wordt in 2026 afgerond.

Verkoop in 2025

'Groene reis door de Bijbel' – 4

'Ontdek de schepping' – 7

'Leren in de kerk' – 5

Spreekbeurten en proeven en praten

Downloads 'Proeven en praten' (proevenpraten.nl) in 2025 – 64

Spreekbeurten in 2025 – 8

Samenwerkingen en evenementen

29 mei – 1 juni

Strandheemfestival

Samen met Vegan Church, GroeneKerken en Climate Stewards waren we voor het eerst aanwezig op het Strandheemfestival om onder noorderlingen meer bekendheid te krijgen. We hebben samen een pagode gehuurd en diverse kleine inloopworkshops verzorgd. Het heeft bijgedragen aan onze naamsbekendheid in het noorden van het land.

19–25 juli

New Wine Zomerconferentie

Vanuit een buitenlocatie op het dorpsplein van New Wine boden we natuurexcursies en workshops aan voor jong en oud. 's Avonds waren er speciale excursies over vleermuizen en nachtvlinders. Ook hielden we een Wilderniskerk. De activiteiten werden goed bezocht en positief ontvangen – ook door de organisatie van New Wine.

14–17 augustus

Graceland festival

We boden een divers programma met workshops, excursies, Wilderniskerk en we hadden een stand. Het publiek op dit festival sluit goed aan bij onze organisatie, dus we zijn graag in 2026 weer van de partij.

20 september

World Clean Up Day

Vier van onze lokale werkgroepen namen deel aan de World Clean Up Day. Daarnaast sloten ook twee kerken die niet verbonden zijn aan een werkgroep zich aan bij de actie.

26 oktober

Klimaatmars

A Rocha Nederland liep samen met GroeneKerken, Micha Nederland, Laudato Si Alliantie Nederland, Christian Climate Action en Climate Stewards Nederland mee in de klimaatmars in Den Haag. We zijn blij dat we samen met zoveel andere christenen dit geluid hebben laten horen. Door mee te lopen met deze mars wilden wij laten zien aan onze overheid dat goed klimaatbeleid hard nodig is.

1 november

Landelijke natuurwerkdag

Elk jaar doen we mee aan de landelijke natuurwerkdag. Dit jaar waren we actief op 17 locaties, samen met in totaal 253 enthousiaste vrijwilligers. Dankzij hun inzet is er veel werk verzet in de natuur, van snoeien, bollen planten en wilgen knotten tot het meebouwen aan een duurzame takkenril.

De Landelijke Natuurwerkdag is een mooie en laagdrempelige gelegenheid om kennis te maken met het werk van de lokale groepen en jaarlijks nemen er altijd veel mensen deel die meer willen weten over A Rocha.

Duurzaam leven en Climate Stewards Nederland

DUURZAME BUCKETLIST

Je kunt van alles doen om je leven te verduurzamen. Met de Duurzame Bucketlist met bijvoorbeeld je kring, vrienden of huisgenoten uitproberen wat er bij je elkaar uit om binnen 3 maanden (of een andere periode naar keuze) zo veel te vinken, zet deze streefdatum bovenaan. De volgorde bepaal je zelf. Meer duurzamebucketlist.nl. Veel succes en plezier!

START

- HANG DEZE BUCKETLIST OP EEN ZICHTBAAR PLEK OP, ZODAT ZE 'N REGELMATIG TEGENKOMT.

VOEDSEL

- Download de app van Fork, Ranger en kook 3 van hun klimaatvriendelijke maaltijden
- Koop minimaal 3 keer een weesbanaan in de supermarkt.
- Probeer 3 maanden lang al je restjes op te eten, zodat je geen eten weggooit.
- Bereid je maaltijden een week lang met groenten en fruit van het seizoen.
- Bereid je maaltijden een week lang met alleen plantaardige producten.

OMGAAN MET GELD

- Stap over naar een duurzamere bank- en/of duurzamere verzekeraars, zie eerlijkegeldwijzer.nl
- Onderzoek of je rond kunt komen van minder geld.
- Geef een (extra) donatie aan projecten in jouw buurt die mens en milieu beschermen.

VERVOER

- Wil je iets kopen? Wacht en neem die tijd om te b...
- Geef een keer een belevi...
- Laat een keer een apparaat reparatiewinkel.
- Probeer 3 maanden lang of tweedehands te kopen
- Als je toch iets nieuws koopt, justenough.nl wat de m...

SYSTEEMVERANDERING

- Stel op je werk, sportclub en/of vereniging vragen over duurzaamheid.
- Bezoek een gemeenteraadsvergadering en spreek in op een groen thema.
- Vraag aan de goede doelen die je steunt wat zij doen aan duurzaamheid en klimaatveerkrachtigheid.
- Vraag aan je pensioenfondsen of jouw pensioen duurzaam wordt belegd.
- Sluit je aan bij een energiecollectief of -coöperatie

Vernieuwing Duurzame Bucketlist

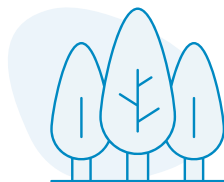
In 2025 is de nieuwe Duurzame Bucketlist gelanceerd. Dit doen we in samenwerking met Climate Stewards Nederland, Micha Nederland, GroeneKerken en Stabilitas. De vormgeving is verzorgd door A Rocha Nederland.

Climate Stewards

6

Projectpartners

15

Verschillende soorten bomen aangeplant in

2024

15.067

Bomen aangeplant

4

Organisaties die audit lieten uitvoeren

12

Organisaties die compenseerden via CS

In 2024 is er voor
€52.773
gecompenseerd,
dat overeenkomt met
1.702,4 tonCO₂e.

Climate Stewards

De inspanningen van Climate Stewards Netherlands (CSNL) om klimaatbewustzijn te vergroten en CO₂-uitstoot te verminderen, omvatten diverse initiatieven en samenwerkingen. Een online CO₂-calculator maakt het voor particulieren eenvoudig om hun CO₂-voetafdruk te meten en direct te compenseren via Climate Stewards.

Halverwege het jaar startte Aniek Woodward als relatiemanager voor één dag in de week. Aniek is onder andere aan de slag gegaan met het opzetten van een Learning Community. In deze leergemeenschap brengen we acht Christelijk internationale NGOs samen met als doel om samen te leren hoe we de CO₂-uitstoot sneller kunnen verminderen. Om deze leergemeenschap te financieren heeft CSNL, in samenwerking met de Vrije Universiteit Amsterdam, een subsidieaanvraag ingediend bij het KIN/NWO onder de oproep "Transformatieve werkwijzen en processen voor klimaattransities". Begin april 2026 volgt de uitslag van deze aanvraag. In mei 2026 gaat de leergemeenschap van start.

In 2025 was CSNL actief op verschillende fronten, waaronder New Wine, GroenGelovig en diverse symposia en netwerkborrels. Hier promootten we Climate Stewards met onder andere de Duplo voetafdruk en het voetafdruk kaartspel. Bij New Wine werd Aniek geïnterviewd door het ND over de workshop Duplo voetafdruk en in november was Bert te gast bij Family7 omtrent het EU akkoord over klimaatdoelen.

In 2025 is er een einde gekomen aan de samenwerking met A Rocha Uganda om waterfilters te leveren. Sinds 2017 hebben we 735 filters gefinancierd en is er naar schatting 3.000 ton CO₂ bespaard. Door de snelgroeïende stad Kampala zijn de oorspronkelijke gemeenschappen erg veranderlijk, omdat families verhuizen of omdat ze uit huizen worden gezet. De gezinnen met nog werkende filters blijven ondersteuning krijgen van A Rocha Uganda. Door het verschuivende karakter van dit gebied is het niet haalbaar om nieuwe filters te blijven financieren.

CSNL werkt nauw samen met CSUK, waarbij CSUK als centrale organisatie fungeert en de CO₂-compensatieprojecten financiert. Hierover is een Memorandum of Understanding overeengekomen. De CO₂-compensatie die particulieren en organisaties doen bij CSNL worden afgedragen aan CSUK. Zij financiert de CO₂-compensatieprojecten van de CSUK-compensatiepartners. Hiervan wordt verslag gedaan in het jaarverslag van CSUK. CSNL maakt gebruik van tools en wijze van werken van CSUK. In 2025 is een traject afgerond om het proces van audits uitvoeren te stroomlijnen tussen CSUK en CSNL en om de leesbaarheid en uitstraling van het rapport te verbeteren.

Communicatie

Magazines en nieuwsbrieven

We houden onze achterban graag op de hoogte van wat er allemaal speelt bij A Rocha Nederland, de lokale groepen en Climate Stewards, maar ook bewustwording is een belangrijk doel. Tweemaal per jaar verschijnt ons magazine, een zomer- en een wintereditie. Het magazine heeft een nieuwe vormgeving en een nieuwe naam gekregen. Daarnaast hebben we 14 keer een digitale nieuwsbrief naar onze achterban gestuurd.

Nieuw CRM-systeem

We hebben in 2025 geïnvesteerd in een nieuw CRM-systeem: één systeem om al onze donateurs en andere relaties in vast te leggen. Op deze manier hebben we veel beter beeld van onze donateurs, kunnen we wervingsacties beter monitoren en staan alle adressen en gegevens op een veilige plek. De implementatie kostte veel werk, maar is een goede basis voor verdere groei. In december 2025 hebben we een wervingsactie gedaan die we goed konden monitoren én die flink wat opgeleverd heeft.

Blogs

Wat kan de bodem ons leren? En hoe kunnen wij er op een duurzame manier mee omgaan? Op arocha.nl/nl/category/blog publiceerden we blogs waarin verschillende schrijvers iets deelden over dit veelzijdige thema. Zo lieten Anita Bos en Dorine Heij zien hoe mollen bijdragen aan hun VoedselBos, vertelde Petra Crofton hoe je met een oude sok de gezondheid van je eigen stukje grond kan testen en deelde Janneke Roor-Karssen recepten voor een aards kerstdiner.

Kijk op:

www.arocha.nl/nl/category/blog/

Voor alle blogs

Team

A Rocha Nederland **Kernteam**

Annemmarthe Westerbeek
Directeur

Marjoke Knoop
Communicatiemedewerker

William de Jong
Coördinator Lokale Groepen

Peter Jan de Vries
Medewerker onderzoek

Climate Stewards **Nederland**

Bert van der Woerd
Coördinator

Veraniek Veldstra
Consultant

Aniek Woodward
Relatiemanager

Esther Gijsbertsen
Coördinator

Dorpsakker De Parel

Bestuur A Rocha Nederland

Guido Hamelink
Voorzitter

Age Fennema
Penningmeester

Debora van Boven
Secretaris

Mirjam Roorda-Knape
*Bestuurslid, focus op
Climate Stewards*

Naast deze teams zijn er nog vele vrijwilligers actief bij de dagelijkse gang van zaken van A Rocha Nederland.

Toelichting

Staat van baten en lasten

Climate Stewards Nederland

De inkomsten en uitgaven van Climate Stewards Nederland zijn in 2025 stabiel gebleven. Er zijn vier audits uitgevoerd om organisaties te helpen inzicht te krijgen in hun klimaatimpact. Er is vooralsnog een kleine reserve beschikbaar; deze blijft gereserveerd om eventuele noodzaak op te kunnen vangen. Halverwege 2025 is een nieuwe relatiemanager aan het werk gegaan. Hierdoor zijn de loonkosten gestegen, maar hiermee was bij de start van 2025 al rekening gehouden in de begroting. Dit was mogelijk door de verwachte aanhoudende groei van donaties én deels vanuit de opgebouwde reserves.

A Rocha Nederland

De overhead van A Rocha Nederland is zeer beperkt. 89,0% wordt besteed aan onze doelstellingen. De kosten voor beheer en administratie en de kosten voor werving zijn vooralsnog beperkt. Dit komt onder andere doordat A Rocha Nederland een kleine werkorganisatie heeft, waarin veel ondersteunende taken door vrijwilligers worden uitgevoerd. Vergelijken met 2024 is het percentage overhead in 2025 iets groter, namelijk 11%. Dit wordt mede verklaard doordat A Rocha Nederland sinds juni 2025 een kantoor heeft in het Landelijk Protestants Dienstencentrum in Utrecht. Het salaris van de directeur bedroeg in 2025, inclusief werkgeverslasten, 42.581,96 euro. Door een fors legaat is het vermogen van A Rocha in 2023 aanzienlijk gegroeid. Het bestuur van A Rocha heeft besloten om een fors deel van dit vermogen gedurende de komende drie jaar te besteden aan uitbreiding van de organisatie. Dit resulteerde in 2025 in de uitbreiding van de vaste uren van de coördinator lokale groepen van 8 uur naar 16 uur per week. In 2025 zijn de opbrengsten van particulieren opnieuw gestegen ten opzichte van 2024, waardoor de investering uiteindelijk lager was dan begroot. Voor 2026 is er daarom voor gekozen om niet alleen te investeren in uren, maar ook in projecten. Dit gebeurt onder andere door meer budget beschikbaar te stellen om de lokale groepen goed in hun werk te ondersteunen en door cofinanciering beschikbaar te stellen voor projecten waarvoor ook fondsen voor zijn aangevraagd en ontvangen in 2026. Ook in 2025 was de eindejaar campagne succesvol. In 2026 zullen we deze blijven vormgeven en verder specificeren naar doelgroep, zodat we gericht per type contact kunnen vragen om donateur te worden.

Zichtbaar wordt dat we in 2025 meer projectinkomsten en uitgaven hadden dan in 2024. EO Metterdaad heeft in 2025 een project van A Rocha Peru gesteund, waarbij A Rocha Nederland als Nederlandse projectpartner optreedt. Deze steun is ook toegezegd voor 2026.

Conclusie

A Rocha Nederland heeft 2025 niet kunnen afsluiten met een batig saldo. Dit was echter een bewuste investering vanuit de reserves die ten goede komt aan de doelstelling van A Rocha. In 2026 zal onder andere opnieuw worden gekeken naar de hoogte van het weerstandsvermogen: wat is noodzakelijk om te behouden en wat kan worden uitgegeven aan de doelstelling? Dit wordt meegenomen in de meerjarenstrategie vanaf 2027. Delen van de reserves zijn geoormerkt voor verschillende projecten (lokale groepen, Climate Stewards, Mission Creation Care en Dorpsakker De Parel). Met name Mission Creation Care heeft een grote reserve, die in 2025 ook is gegroeid. In 2026 zullen gesprekken plaatsvinden om te bekijken hoe deze reserve kan worden teruggebracht. De financiële situatie van A Rocha Nederland is op basis van de cijfers van 2025 opnieuw stabiel dan in voorgaande jaren. Het eigen vermogen is in 2025 groter dan het noodzakelijke buffervermogen. Hierdoor is er opnieuw ruimte om de komende drie jaar te investeren in de organisatie, zodat een grotere bijdrage kan worden geleverd aan de doelstellingen van A Rocha. Het bestuur van A Rocha heeft dit besluit in 2023 al genomen en in 2025 opnieuw bekrachtigd. Hierbij wordt ook ingezet op een stijging van de opbrengsten uit donaties in de komende jaren, zodat deze versterkte organisatie ook na 2027 kan worden voortgezet en uitgebouwd. De cijfers over 2025 laten zien dat die groei vooralsnog doorzet.

Volledige jaarrekening

Desgewenst kan de volledige jaarrekening bij Stichting A Rocha Nederland worden opgevraagd via nederland@arocha.org.

Financieel verslag

Baten en lasten:

Inkomsten:	2024	2025
Schenkeningen	€ 105.540	€ 110.954
Legaten	€ 14.200	
Projecten	€ 32.521	€ 95.080
Climate Stewards	€ 79.079	€ 71.748
Overig	€ 7.252	€ 7.800
Totaal Inkomsten	€ 238.592	€ 285.582

* in 2024 ontving A Rocha een groot legaat van een van haar donateurs

Uitgaven:	2024	2025
Besteed aan doelstelling		
Lokale groepen	€ 45.785	€ 58.511
Climate Stewards	€ 78.096	€ 82.854
Projecten binnenland	€ 34.890	€ 36.005
Projecten buitenland	€ 32.013	€ 63.583
Dorpsakker De Parel	€ 8.706	€ 9.560
Mission Creation Care	€ 961	€ 1.643
Natuurweek	€ 10.768	€ 5.445
Totaal besteed aan doelstelling	€ 211.217	€ 257.601
Beheer en administratie	€ 6.672	€ 10.951
Werving baten	€ 13.230	€ 15.318
Overig	€ 3.305	€ 5.549
Subtotaal Uitgaven	€ 23.206	€ 31.818
Totaal Uitgaven	€ 234.424	€ 289.419

Balans:

Activa:	2024	2025
Vaste activa	€ 74	-
Vlottende activa	€ 339.128	€ 416.744
Vorderingen en overlopende activa	€ 14.861	€ 27.550
Totaal	€ 354.063	€ 444.294

Passiva:	2024	2025
Vermogen	€ 252.926	€ 249.089
Bestemmingsreserves	€ 88.593	€ 120.567
Kortlopende schulden	€ 12.544	€ 74.638
Totaal	€ 354.063	€ 444.294

Colofon

 website: www.arocha.nl

 facebook: [A Rocha Nederland](https://www.facebook.com/ARochaNederland)

 Instagram: [@arochanederland](https://www.instagram.com/arochanederland)

www.arocha.nl (Nederland)

www.arocha.org (internationaal)

www.climatestewards.nl
(klimaatprogramma Climate Stewards)

Stichting A Rocha Nederland
Orinocodreef 5c
3563 ST Utrecht

Tel. 085 – 401 13 60

Email: nederland@arocha.org

Kamer van Koophandel Amersfoort: 32095673

Bankrekening A Rocha:

Stichting A Rocha Nederland, Utrecht
IBAN: NL45 TRIO 2000 6140 43
Bankrekening Climate Stewards:
Climate Stewards, Amersfoort.
IBAN: NL96 TRIO 0379 2160 27

Bestuur:

Guido Hamelink (voorzitter)
Debora van Boven (secretaris)
Age Fennema (penningmeester)
Mirjam Roorda-Knape (Bestuurslid, focus op
Climate Stewards)

Team:

Annemarthe Westerbeek (directeur)
William de Jong (coördinator Lokale groepen)
Marjoke Knoop (communicatie)
Peter Jan de Vries (medewerker onderzoek)
Veel vaste vrijwilligers

Climate Stewards:

Bert van der Woerd
Veraniek Veldstra
Aniek Woodward

Dorpsakker De Parel:

Esther Gijbsbertsen

Lokale groepen:

Amersfoort
Altena
Assen
Bennekom
Biesbosch
Dorpsakker De Parel
Den Haag
Deventer
Dronten
Ede
Enschede
Ermelo
Groene Hart (Gouda)
Hatterm
Het Hogeland
Heuvelrug (Veenendaal)
Hoogezand-Sappemeer
Utrecht
Voorthuizen
Zeeland
Zwolle

Kijk op:

[www.arocha.nl/
nl/natuurbehoud/
lokale-groepen/](http://www.arocha.nl/nl/natuurbehoud/lokale-groepen/)

Voor meer info

Samenvatting Stichtingsgegevens A Rocha Nederland

Naam	Stichting A Rocha Nederland
Adres	Orinocodreef 5c 3563 ST Utrecht
Telefoon	085 - 401 13 60
E-mail	nederland@arocha.org
Websites en social media	www.arocha.nl www.climatestewards.nl www.facebook.nl/arochanederland www.instagram.com/arochanederland/
Jaar van oprichting in NL	2003
KvK	32095673
Bankrekeningnummer	NL45 TRIO 2000 6140 43 (A Rocha Nederland) NL96 TRIO 0379 2160 27 (Climate Stewards)
Aantal vrijwilligers	120
Aantal donateurs	500
Aantal lokale groepen	21